

[Aksel Larsen.]

dettes formand. Det tilkommer altså ikke statsministeren at tale i folketinget, før dette er sat, og heller ikke at pålægge tinget at konstituere sig. At der blev begået en fejl ved folketingsårets begyndelse i fjor, regnede jeg med var en eengangsforeteelse, men da den nu har gentaget sig i år, kan jeg ikke undlade med disse bemærkninger at henstille, at grundlovens ånd og bogstav efterleves fremtidig.

Statsministerens redegørelse indeholdt — som foreskrevet — en vurdering af den økonomiske situation. Det fremgik af denne, at erhvervslivet som helhed har haft gunstige vilkår i det forløbne år, at både landbrugets og industriens produktion har været stigende, at prisniveauet har været stabilt, og at beskæftigelsen har været den bedste i mange år. Statsministeren understregede, at den høje beskæftigelse og voksende produktion har været ledsaget af en vækst i eksporten, og at den største stigning i industriproduktionen ligger i fremstillingen af maskiner og andre produktionsmidler, som er den del af produktionen, der i videst omfang går til eksport. Men i den samme redegørelse forklarede statsministeren, at landet lider under en meget alvorlig valutakrise, som allerede er forsøgt imødegået ved renteforhøjelse og kraftige statsindgreb i form af skatte- og takstforhøjelser, indskrænkninger i byggeriet og anden beskæftigelse og forskellige besparelser på statens budget.

Statsministeren gav udtryk for, at regeringen ikke anser det foretagne for tilstrækkeligt, og bebudede med andre ord yderligere forbrugsbegrænsende forholdsregler — altsammen ud fra den opfattelse, at befolkningens forbrug er for stort. Dette sidste strider bestemt mod befolkningens egen opfattelse. Det lyder også mærkeligt, når man erindrer sig statsministerens skildring af erhvervslivets og eksportens blomstring. Harmonien bliver endnu ringere, når man tager statsministerens redegørelse af 6. oktober 1953 frem til sammenligning. I den gav statsministeren nemlig et på mange områder adskilligt mere mistrøstigt billede af den økonomiske situation, af forholdet mellem forbrugsvare- og eksportproduktion og af mulighederne for valutaindtægter. Men dengang — altså

for et år siden — bebudede statsministeren ikke valutakrise; dengang var han ikke talsmand for nedskæringer, dengang krævede han ikke befolkningens forbrug sat ned. Nej, statsministeren erklærede tværtimod i fjor, at renteniveauet i Danmark var for højt — skønt det dengang var lavere, end det er i dag — og at nationalbankens diskontoned sættelse med $\frac{1}{2}$ pct. af 22. september var velbegrunderet. Han talte ikke om nedskæring og fordyrelse af boligbyggeriet, men lovede konkret, at boligproduktionen ville blive forøget, bl. a. ved tilvejebringelse af — som han sagde — et væsentligt antal boliger udover det ordinære byggeprogram, og fremsatte en række, ganske vist mere ubestemte, men dog utvivlsomme løfter om betydelige sociale fremskridt.

Efter kun eet års forløb er ikke alene alle disse løfter forsvundet fra programmet, men regeringens politik går i modsat retning. Diskontoen er sat i vejret, renteniveauet har nået rekordhøjde. Dette vil, sammen med indskrænkningen af byggeriet og begrænsningen af de offentlige arbejder, ikke alene skabe vanskeligheder for erhvervslivet og varefordyrelser, men også bevirke faldende beskæftigelse eller skabe, hvad arbejdsgiverforeningens formand forleden så kynisk kaldte „en passende arbejdsløshed“. Det var just ikke en sådan politik, arbejderne mente at stemme for, da de lod sig påvirke af den smukke socialdemokratiske valgplakat: Far må ikke blive arbejdsløs.

Reelle skattenedsættelser har arbejderindtægterne mærket mikroskopisk lidt til; men jernbanetakster og indirekte skatter er blevet forhøjet betydeligt med den ekstra brod mod arbejdere og tjenestemænd, at de indirekte skattestigninger ikke skal indregnes i pristallet, hvilket vil sige, at man bevidst undergraver overenskomsternes grundlag og også gør en del af lønforhøjelsen til tjenestemændene illusorisk.

Hvor er forbedringen af rentemodtagernes kår blevet af? Regeringspartiet har nu under tre valgkampe levet højt på farvestrålende løfter til de gamle om folkepensionering med værdifaste satser på omtrent det dobbelte af, hvad de nu får i aldersrente, og med tilføjelse af, at de skulle få en øjeblikkelig forhøjelse af renten på henholdsvis